

31. VII. 1920

31. VII. 1930

Dne 31. julija je preteklo 10 let, odkar je bila ustanovljena naša Pevska zveza. Zgodilo se je to o priliki vseslovanskega orlovskega zleta v Mariboru. V soboto 31. julija pop. je bila na uršulinskem vrtu skupna pevska vaja za nedeljsko sv. mašo. Takoj po vaji se je vršil na istem prostoru občni zbor Pevske zveze, ki je bila ustanovljena kot interna organizacija pevskih zborov tedanje Kršč. soc. zveze.

Mlada zveza je takoj drugi dan častno prestala svoj krst: pri slavnostni sv. maši na mariborskem Glavnem trgu je odpelo nad 300 pevcev in pevk ob spremljevanju mariborske vojaške godbe Kimovčevo Starslovensko mašo. Ta številni zbor je bil takrat organiziral in vodil na poziv Orlovske zveze prof. Marko Bajuk, tedanji pevovodja obnovljene »Ljubljane«, ki se je po vojni imenovala »Pevska zveza Ljubljana«, ker je bila prevzela nalogo, organizirati »Pevsko zvezo«. Ob ustanovitvi te pa je prepuстила naslov njej in se sama imenovala zopet »Glasbeno društvo Ljubljana«.

Danes ob desetletnici smemo zapisati, da se je število prvega nastopa podeseterilo. Sorazmerno s številom članov rastejo tudi njeni uspehi. Dal Bog enakega sorazmernega napredka in porastka naši Zvezi tudi v bodoče!

Viktor Steska:

Fran Serafin Adamič.

(Ob stoletnici rojstva.)

(Dalje)

2.

Kot učitelj je bil Adamič vsaj zadnja leta zelo miren in rešen. Zadrževal pa je, da so bili tudi učenci mirni. Če je čul v šoli kak šepet, je prenehal govoriti in se ozrl na kraj, odkoder je prihajal šum. Vse je mahoma obmolnilo. Pri taki disciplini je bilo lahko poučevati.

Kakor smo že omenili, je poučeval do leta 1876. vso mladino sam v enem razredu, seveda v več oddelkih. Da ta pouk ni bil lahek, je umljivo. Ker so nekateri starši želeli, da bi se otroci naučili vsaj nekaj nemščine, je poučeval tudi nemščino, kar je nekaterim zelo prav hodilo.

Leta 1876. so sezidali v Šmartnem novo učilnico za tri razrede, šola pa je postala štirirazrednica, zato je moral ostati en razred v stari šoli, in sicer drugi razred. Poučevali so tedaj učiteljica Malec I. razred, učitelj Ribnikar II. razred, učitelj Kermavner III. razred in nadučitelj Adamič IV. razred.

V šoli je Adamič posebno pazil na lepo petje. Učenci in učenke, ki so peli drugi in tretji glas, so stopili pred klopi, pevovodja je dal znamenje in pesem je slovesno zaorila. Med petjem je dajal Adamič znamenja za padec in porast glasov in pesem je valovila po učilnici in, če so bila okna

odprta, tudi po vasi. Ljudje so mimogrede postajali in ginjeno poslušali blagoglasno otroško petje. Menim, da se tedaj v Sloveniji po šolah ni nikjer lepše pelo. Tudi pred poukom so učenci peli molitveno pesem: Blagoslovi, Oče večni, delo moje pridnosti itd. Po končani pesmi je bila v šoli svečana tihota, kakor v cerkvi. Res, velika je moč lepega petja na mlada srca!

Za risanje so rabili v IV. razredu risanke brez pik, kar je bilo tedaj nenavadno. Ni pa bilo lahko risati geometričnih risb brez pik. Adamič je šolarjem delo olajševal s tem, da jim je dajal mero, t. j. papirnati trak od pikčastih risank. To mero so rabili učenci pri risanju za merilo in črtalo. Neki učenec je Adamiča naprosil za mero; to besedo pa je izgovoril kot miro. Adamič je odgovoril: »Mire nimam; miro so imeli sv. Trije kralji, ki so Detetu Jezusu darovali zlata, kadila in mire.« Ko je učenec potem dejal: »mero«, se je učitelj nasmehnil: »To pa to; mero lahko dobiš.«

Telovadbe Adamič ni sam učil. Ta posel je leta 1877. opravljal za tretji in četrti razred skupaj učitelj Kermavner. Ob suhem vremenu so se te vaje vršile na šolskem dvorišču. Tedaj je prišel to živahno vrvenje gledat tudi Adamič z vso svojo družino. Postavili so si stole ob zid ter se smejali, ko se je mladina motovnila po dvorišču.

Zakon o zaščiti avtorskih pravic.

(Dalje)

§ 1. S tem zakonom se zaščitijo: a) vsako književno in umetniško delo, ki je izšlo prvokrat v Jugoslaviji; b) književna in umetniška dela jugoslovanskega državljana, ne glede na to, ali so izšla v kraljevini Jugoslaviji ali v inozemstvu, ali sploh niso izšla; c) vsako književno delo inozemskega državljana, ki je izšlo v srbohrvaškem ali slovenskem jeziku v inozemstvu.

§ 3. Za književna in umetniška dela po tem zakonu se smatrajo vse književnostne in umetnostne tvorine, in sicer: ... 3. glasbena dela z besedilom ali brez njega.

§ 5. Avtorska pravica obsega dela v celoti in njih poedine dele.

§ 6. Pri predelavi dela obstoji predelovalčeva samostalna avtorska pravica; pogoj pa je, da je avtor originalnega dela dovolil predelavo.

§ 14. Avtorska pravica prehaja na dediče. Zapadlostne pravice tukaj ni.

§ 21. Avtor ima izključno pravico dajati svoje delo v promet, ga objavljati, razpravljati o njem javno na predavanjih, ga reproducirati in razmnoževati.

Avtorska pravica do gledališkega, glasbenega ali kinematografskega dela obsega tudi izključno pravico javnega prikazovanja in izvajanja.

§ 22. V avtorjevo izključno pravico spadajo posebej: a) ponovna izdaja dela v prvotni ali drugi obliki. ... d) izvlečki iz glasbenega dela, prireditve glasbenega dela za razne druge glasbene instrumente in razne pevske glasove; e) prenos dela na instrumente, ki služijo mehanskemu izvajanju glasov, zlasti na plošče, valje ...

§ 28. Dopusčeno je: a) navajati poedina mesta glasbenega dela, ki je že izšlo, v samostalnem književnem delu; b) uvrščati glasbena dela manjšega obsega, ki so že izšla, v zbirko, obsegajočo dela več skladateljev, če je določena za šole — izvzemši glasbene šole — vendar pa za primerno nagrado.

§ 32. Kdor uporablja tuje delo po § 28., mora navesti na jasn način vir, o d k o d e r g a j e v z e l ...

§ 38. Zaščita avtorske pravice ... prešlana čez 50 let po avtorjevi smrti.

§ 49. Kdor vedoma prekrši avtorske pravice tega zakona, se kaznuje zaradi prestopka v denarju od 1000 do 60.000 dinarjev ali z zaporom od 1 do 6 mesecev. Tudi poskus se kaznuje.

§ 50. Če ni delo že teže kaznivo po občem kazenskem zakonu, stori prestopok, kazniv po § 49. tega zakona: a) kdor z namero varanja označi tuje delo s svojim imenom ali z imenom drugega umetnika ...

§ 51. V denarju od 500 do 10.000 dinarjev ali z zaporom od sedem dni do dveh mesecev se kaznuje: a) kdor vedoma izpremeni kakšno delo ali njegov naziv ali avtorjev naziv ali delo skrajša.

§ 65. Pravica, vložiti tožbo za povračitev škode, zastara čez tri leta od dne, ko je avtor izvedel za storjena dejanja. V vsakem primeru pa zastara ta pravica čez deset let od dne storjenega dejanja.

L pa moremo tvoriti na več načinov, zato tudi razlikujemo več *l*-ov. Kadar upremo jezično konico na rob med dlesno in gornje zobe in propuščamo zrak ob obeh straneh jezika, nastane *zobni l*, ki mu rečemo tudi *srednji*. To je naš navadni *l*, ki ga imamo n. pr. v besedah lahek, lep, lipa, lopa, luknja. Če pa privzdignemo zadnji del (koren) jezika na mehko nebo in propuščamo zrak ob obeh straneh jezika, dobimo *mehki* ali topljeni *l*, ki ga označujemo v pisavi z *lj*, ker je nekaka zlitina *l-a* in *j-a*: Ljubljana, Kodeljevo, vsiljiv i. dr. Tretji *l*, ki ga imenujemo *trdega*, pa samo še pišemo, v izreki ga je nadomestil dvoustnični *v*: delal, poln, jabolko (delau, poun, jabouko).

Prav tako je treba omeniti tri različne *n-e*, in sicer *zobnega*, n. pr. danes, nov, znati, mehkonebnega ali goltnega, ki stoji pred mehkonobniki *g, k (h)* in ga vsled teh izrekamo prav tam, kjer te. Primeri izreko v enkrat, v narečju tudi enhrat, tinktura, angel! Tretji je pa topljeni, ki je nastal in se zлил, kakor *lj*, iz *n* in *j*. Pišemo ga z dvema znakoma *nj* in izrekamo v besedah konj, panj, ranjen itd.

Paziti pa je treba na zlita *lj* in *nj*, kajti ta dva glasnika se nista vselej zlila, kadar sta trčila skupaj. Tako sta v besedi z živaljo samostojna in treba izreči z žival-jo, z dlanjo treba čitati z dlan-jo.

Zdi se mi pa neobhodno potrebno, da kar na tem mestu dodam nekaj pojasnila o našem glasniku *v*.

V izreki razlikujemo dvojni *v*, in sicer izrekamo enega tako, da pritisnemo gornje zobe na spodnjo ustnico, gornjo pa toliko privzdignemo, da moremo med ustnico in gornjimi zobmi prepihavati zrak in tvoriti z zvnečimi glasotvornicami *v*, ki ga vsled načina tvorbe imenujemo *ustnično zobnega*. Izrekamo ga vedno a) pred vsemi samoglasniki: vas, vedro, vino, voda, v usta, nova, slaviti itd., enako tudi pred polglasnikom: vès, raven; b) pred *r-om*, in sicer ne samo pred zlogotvornim, n. pr. vrt, vrba, vrsta, temveč tudi tedaj, kadar ni zlogotvoren, n. pr.: vrata, vreden, vroč itd.; c) pred končnico *-jo* v 6. sklonu ednine ženskih samostalnikov, ki imajo osnove na *-i*, n. pr.: z vržo, bržo itd. Nemi tovariš tega *v* je pravi *f*, ki ga imamo samo v besedah tujega izvora.

Poleg tega pravega *v* pa ima slovenščina še en *v*, ki se bliža v izreki samoglasniku *u*. Tega tvorimo tako, da obe ustnici samo približamo in zožimo ter skozi odprtino prepihujemo zrak. Podoben je samoglasniku *u*, samo da sta pri tem roba ustnic lahko obrnjena na zunaj, pri *v* pa drug proti drugemu oziroma celo malo na znotraj. Imenujemo ga vsled tega, ker ga tvorimo z obema ustnicama, *dvoustničnega* in ga izrekamo tako: a) vedno na konci besede: nov (nou), rokav (rokau), lov (lou), cev (ceu), odsev (odseu).

Če primerjamo sedaj besedi *cel* in *cev* v izreki, se prepričamo, da izrekamo tudi *l* na koncu prav tako dvoustično kakor *v*. Zato je že naš pesnik Vodnik po tem pravilu zložil v pravi čisti rimi besedi *rokav* in *bokal*.

Pevski tečaj.

Pred leti je Pevska zveza priredila več pevskih tečajev, ki so trajali večinoma po dva dni in so bili organizirani po okrožjih. Dnevni red teh tečajev seve ni mogel obsegati kdovekaj tvarine, vendar so se pokazali na vseh koncih in krajih dobri uspehi predavanj in vaj. Pevo-

vodjem je dobro služil pregled naše glasbene literature, ki so ga dobili pri tečaju. Izvedeli so marsikaj novega, koristnega, kar so doma pri zboru uporabili. Prav viden je bil uspeh tega prizadevanja vsevprek. Letos bo pa Zveza segla globlje in bo skupaj s Cec. društvom priredila pevski tečaj, ki se bo začel v ponedeljek dne 25. avgusta ob 3 popoldne in završil v četrtek dne 28. avgusta opoldne. Ta tečaj je namenjen pred vsem našim organistom in pevovodjem, ki imajo le malo prilike, da bi se mogli sami učiti in izpolnjevati, kajti navezani so sami nase, slišijo vedno samo svoj zbor, knjig ne morejo kupovati, v mesta k predavanjem ne morejo, zato le težko napredujejo, dasi jih žeja po napredku.

Vabimo pa k tečaju tudi druge prijatelje pevske umetnosti, vsi bodo imeli koristi. Pripeljite tudi pevce seboj, da se pogloblje v to snov, kajti večina tvarine bo prav tako umerjena za pevce kakor za pevovodje. Predavanja bodo pred vsem praktičnega pomena: o fiziologiji (pevskem organu), o slov. izreki, o pevovodstvu s praktičnimi pevskimi vajami, ki jih bodo vodili tudi udeleženci sami, o sestavi sporedov, o cerkveni in svetni pevski literaturi, o novem slov. obredniku s praktičnimi vajami, o ljudskem petju, o naši pevski organizaciji, o lepem orglanju s praktičnimi vajami in o orgelski literaturi. Predavali bodo gg. Bajuk, Gašparič, dr. Kimovec, dr. Ploj, Premrl, Primožič in Tomc.

Obenem bomo priredili razstavo vseh not, kar jih je izšlo na Slovenskem po vojni. Ta razstava ima namen predočiti udeležencem vse ono plodovito delo, ki ga vrše v novi dobi naši skladatelji in založniki, in jim podati hkrati pregledno izbiro za praktično rabo, kajti ne vemo, ali je mogoče, da bi si vsakdo vse naročil, kar izide. Sama gola ocena ali kratko poročilo po časopisih pa ne zadošča onemu, ki hoče tudi sam stvar presoditi.

Odbor bo preskrbel vsem udeležencem prosto prenočišče na posteljah, ne na slami, vsem organistom in pevovodjem, ki vodijo zборе, včlanjene v Pevski zvezi, pa tudi hrano. Ostali pa bodo dobili hrano proti zelo znižani ceni.

Pozivamo Vas, ki ste pionirji naše pevske prosvete, da se vsi priglasite in udeležite tega tečaja. Pridite tudi tisti, ki še niste bili pri nobenem našem tečaju. Ker se bo vršil obenem tudi občni zbor Pevske zveze, boste mogli z jasnim pogledom premotriti njeno delo, njeno voljo in njene cilje.

Prosvetna društva in zbori naj vsekakor poskrbe, da se udeležijo njihovi pevovodje tega tečaja, ker bo važen tudi v organizacijskem oziru. Prijavite se takoj, najkasneje pa do 20. avgusta in sporočite obenem, ali želite skupno prenočišče in hrano in kateri zbor vodite, ker vse to je za evidenco nujno potrebno.

Odboru je na tem, da se izvrši tečaj v najlepšem redu in z največjim uspehom, zato mu bo dobrodošel vsak dober svet; kdor želi kakšnega pojasnila, naj se obrne naravnost na Pevsko zvezo, Miklošičeva 5. Vse, kar bo mogoče, bomo radi upoštevali.

Tečaj se bo vršil v Marijanišču po sledečem redu:

V p o n e d e l j e k , 25 avgusta ob 3—4 otvoritev in predavanje o fiziologiji (I. del), 4—5 o pev. izreki, 5—6 o orglanju in orgel. literaturi, 6—7 pev. vaja.

V t o r e k 26. avgusta: 8—9 praktične vaje pri orglah, 9—10 fiziologija (II. del), 10—11 o pevovodstvu, 11—12 pevska vaja; 3—4 praktične vaje za novi slov. obrednik, 4—5 o svetni pev. literaturi, 5—6 o cerkveni literaturi, 6—7 pev. vaja.

V s r e d o 27. avgusta: 8—9 vaje v lepem orgljanju, 9—10 praktične vaje za novi slov. obrednik, 10—11 o ljudskem petju, 11—12 pev. vaja; 3—5 o sestavi vzornih sporedov, 5—6 vaje v lepem orgljanju, 6—7 pev. vaja, 6—7 pev. vaja.

V č e t r t e k 28. avgusta: ob 8 slovesna sv. maša; 9—10 o naši pev. organizaciji, 10—12 občni zbor Pevske Zveze.

Vestnik Pevske Zveze.

Koncert pev. okrožja »Krško polje«, ki se je vršil 25. maja v Krškem je bil namenjen v smislu sklepa občnega zbora proslavi zvezin 10letnice. Zato se je predsednik okrožja č. g. Mat. Tomazin na koncu predavanja O naši pesmi in pev. organizaciji prav lepo spomnil tihega zvezinega dela, je čestital in želel kar najživahnejšega razmaha in največjega uspeha v novem deceniju. — Občinstvo, ki je obširno dvorano prenapolnilo in je slalo pri vseh dohodih še dosti ljudi zunaj, je predavanje poslušalo z izrednim zanimanjem. Zdi se mi, da je predavanje prav tako ugajalo kakor poznejše petje.

Koncert je otvoril mešani zbor iz Krškega pod vodstvom ravn. V u t k o v i č a in pevodje Č a n d r a. — Zbor sestoji iz 30 gl., pel je I p a v č e v o f l e t n o »Ej tedaj« s primerno lahkoto in eleganco. Petje je bilo kajpada intonačno, ritmično in agogično izvrstno, disciplinirano, vseskozi enotno zlito. Ni to samo zato, ker so člani iz meščanskih krogov; tak uspeh rode le r e d n e vaje. Njegov nastop je bil i za uho in za oko prav lep užitek. Drugo pesem, F o e r s t e r j e v o »Ljubico«, je vodil pevodnja Č a n d e r. Pesem zahteva dobre rutine, zvenela je prav lepo; tudi kleptanje ženskega zbora je bilo izredno ubrano in ritmično izvrstno odmerjeno; v splošnem pa dramatika pesmi ni bila vsa izčrpana, dasi so bile barve moškega in ženskega, ozir. mešanega zbora prav odločno očitane v vseh menjavah. Petje bi delalo čast vsakemu odru. Oba pevodnja sta lepo zmiselno in okusno vodila zbor.

Človek bi se bal priti z dežele in nastopiti za takim zborom. Pa se pevci iz Vidma pod Colnarjevim vodstvom niso ustrašili. Prav lepo so zapeli n a p a m e t Laharnarjev »Pozdrav« in I p a v č e v o »Milado«. Zbor zveni polno, dasi jih je samo 16, a vsi pojo; intonacija je popolnoma čista, ritmika ubrana, izreka prav jasna in posebno lepo in prav odtehtana agogika. Mlad je zbor in mlad njegov vodja, pa so zapeli temu primerno sveže, s korajžo v vseh legah. Soprani so lepi, neprisljjeni, v vsej višini lahkotno pojo.

Moški zbor od Sv. Križa ob Krki je vodil kaplan T o r k a r, sam izvrsten pevec. Mladi fantje so, komaj dobro šoli odrasli, pa so peli s tako ljubeznijo in vnemo, da kaj. Imajo v splošnem izvrstne glasove, 22 »piščal«, ki zvene tudi v višini prav lepo, kar se danes težko dobi; tenorjev lepih, visokih, prav bar-

vanih nam manjka povsod. Peli so Adamičevega »Vasovalca« in narodno »Srce je žalostno«. Prve sem se bal, ker nisem še nikdar slišal lepo pete, vedno in povsod jo pojo banalno. To pot pa je bila zmerna, dostojna, prav res taka, da je spadala v okvir resnega sporeda. Narodna bi bila v nežnejšem pianissimu boljše. Pevci pazijo, gledajo na pevodjo in je prednašanje temu primerno — enotno.

Nad uro in pol daleč hodijo k vajam pevci s Studenca. Tudi pot v Krško jim je daljna, pa so ovenčali voz in prišli, da pokažejo, kako delajo. Sestnajst jih je, samih mladih, vodi jih organist P o v h. Zapeli so Laharnarjevo »Ženin kos« in Sattnerjevo »Na planine«. Zbor je mlad, vežba se v izredno težkih razmerah, žrtvuje dosti in je že to izredno veliko, da se jih zbere v takih razmerah toliko, ki se resno posvete pesmi. Prva pesem se mi je zdela malo predolga, ker ni prišla na dan vsa njena plastika. Rajši bi jim dal kaj krajšega. Pa je šlo vseeno dobro, imajo izreko prav lepo, jasno in pravilno, tudi intonačno dobro, le v drugi pesmi ni bilo ritmične umerjenosti med zborom in samospvom, ki je uhajal precej daleč naprej. Pokazali so pa prav lep uspeh, in se častno odrezali.

Številčno šibek zbor, 9 pevk in pevcev, je prišel daleč gori od Sv. Duha. Poznamo ga: prav tako šibek je bil pri prvem koncertu okrožja že l. 1922. v Cerkljah. Vodila ga je ženska moč, ki jo je nadomestil sedaj organist A r h. Zapeli so prav lepo ubrano in vseskozi zavestno Aljaževo »Slov. zemljo« in Schwabovo »Slanico«. Če v začetku niso mogli prikriti male negotovosti pred natrpano dvorano, so se brž po prvih akordih umirili in zapeli obe pesmi v prav izvrstni formi. Petje je bilo prav živo barvano, ker so bili glasovi, zlasti ženski raznobarvni, pa je vse to v čisti intonaciji in varni ritmiki prav lepo zvenelo.

Moški kvartet iz Krškega je zapel prav občutno Pavčičevo »Majoliko« in Mirkovo »Katric«. Obe pesmi je naštudiral in vodil Stiplovšek. Glasovno je kvartet dober, le tenor ima baritonsko barvo in vsled tega preveč dominira; v višini se to zlasti čuti, ker ji manjka lahne prožnosti. Predavanje pa je bilo sicer prav dobro, interpretacija pravilna, živahno odobravanje je bilo dobro zaslužno. Pri kvartetih se kaj radi glasovi tepo za prvenstvo, tega pri tem ni bilo, kar

je zlasti veliko pripomoglo k lepi harmonski zaokroženosti.

Leskovški zbor šteje 14 grl, pel je Adamičevo »Tičko« in Ipavčev »Pozdrav Gorenjski«, vodil je zbor organist Rupar. Obe pesmi sta bili pravilno peti i v ritmiki i v agogiki. Tudi mera ritma je bila lepo smiselno uravnana. Intonačno pa je alt pel v ženskem zboru »Tičke« g mesto gis, ki pomotoma ni označen, kar je treba popraviti. Izreka primerno enotna, glasovi močni, polni. Zbor naj se okrepi in redno vadi, pa bo dosegel še prav dobrih uspehov.

(Nadaljevanje)

Koncert »Gorjancev« v Novem mestu dne 12. in 13. aprila je obsegal le naše narodne pesmi, ki jih je s svojim zborom študiral in vodil vneti društveni pevovodja g. Ludovik Puš. Isti je pred koncertom kratko obrazložil tudi pomen in značaj narodnih pesmi sploh in posebej še slovenskih. S tem je dosegel, da so poslušalci z večjim zanimanjem sledili posameznim točkam. G. pevovodja je hotel s tem koncertom podati nekaj narodnih biserov iz raznih krajev mile slovenske demovine. S svojim vrlim pevskim zborom nas je v duhu peljal na krasno Gorenjsko, pa tudi doli v prijazno Belo Krajino in na ljube dolenske gorice, v tužni Korotan in v daljno Prekmurje.

Puš sam je spretno priredil za mešani in moški zbor venček narodnih, ki mu je dal nadpis »Na Gorenjskem je fletno«. Za mešani zbor je sestavil tudi »Venček zdravice«, v katerega je povil več veselih pristnih dolenskih. Umetno je harmoniziral tudi ljubko »Meglica«, V Devovi prireditvi so zapeli »Tri curice«, dve narodni iz Bojancev in Bele Krajine ter vsega upoštevanja vredno Korosko »Strašno grmi« za mešani, ženski in moški zbor. Iz Prekmurja smo slišali »Dobro jutro« v dr. Kimovčevi in »To prvo gredico« v Mlinar-Cigaletovi harmonizaciji. Moški zbor je samostojno nastopil s tremi narodnimi v M. Bajukovi prireditvi: »Goreči ogenj«, »Zagorska« in »Lahko noč«. Ženski zbor pa je samostojno nastopil v mojem »Rožmarinu« s sopran- in alt-solom ter duetom. Nekaj posebnega je bil tudi nastop treh oseb v Jalenovem dramskem prizoru »Nevesta«, med katerim smo izza kulis čuli tudi marsikatero narodno, kakor n. pr. »Rože je na vrtu plela«, »Kaj ti je deklica«, »Pojdem v rute«.

Prijatelji narodne pesmi so bili torej s tem večerom lahko zadovoljni. Splošni vtis, ki ga je napravil koncert, je bil prav povoljen. Pevski zbor »Gorjancev« sicer ni posebno številen — šteje menda le 26 pevcev in pevk — a razpolaga v vsakem glasu s prav dobrimi močmi, ki zvesto slede intencijam svojega pevovodje. Na to pa opozarjam, da se mora pevski zbor ob solospjevu silno zatajevati in se skrbno varovati, da ne preglasi solista. Istotako naj se zelo pazi na čisto izgovorjavo besedila. Ne ugaja mi tudi, ako se pevci na nekaterih poudarjenih zlogih z vso silo zaženejo, a na to takoj še na

istem zlogu padejo v »pianissimo«. Pravilno je, da se polagoma narašča in polagoma odnehava, razen če kako posebno mesto zahteva drugačno interpretacijo. Te malenkosti omenjam le z namenom, da bi se pevski zbor, ki tako lepo napreduje, povzpел še do višje popolnosti.

»Gorjanci« so vredni naših simpatij in naše podpore. Zeleti je le, da se vrlim »Gorjancem« pridružijo tudi še mnogi drugi pevci v Novem mestu, ki jim je Bog dal lep glas in ki so dobre volje. Koncert so ponovili v St. Vidu pri Stični in v Trebnjem.

Fr. Ferjančič.

Pevski zbor prosv. društva v Celju je imel dvakrat koncert, pri katerem so peli samo narodne pesmi raznih skladateljev. Podrobno poročilo v prihodnji številki.

Pevski zbor »Dob« je imel v nedeljo 20. julija 1930 na Krtini pevski koncert pod vodstvom svojega pevovodje A. Mazovnika. Odpel je 17 pesmi v mešanem in moškem zboru. O zboru smo poročali že obširneje, želimo mu le prav iz srca, da bi vztrajal tako vneto, kakor je krepko zastavil, potem bomo imeli priliko in prijetno dolžnost, poročati zopet kaj več.

Kranjsko pevsko okrožje je sodelovalo dne 15. junija t. l. ob priliki blagoslovitve »Smartinskega doma« v Smartnem pri Kranju s sledečim sporedom:

1. Smartno pri Kranju. Pevovodja: gosp. Kovačič Franc: a) Tome M.: »Obmejna«, ženski zbor; b) Juvanc: »Na goro«, mešani zbor.

2. Mavčiče. Pevovodja: g. Pišlar Ivan: a) Kumar C.: »Barčica«, mešani zbor; b) Vogrič H. C.: »Izpremenjeno srce«, mešani zbor.

3. Podbrezje. Pevovodja: g. Kozjek Ivan: a) Aljaž J.: »Slovenska zemlja«, mešani zbor; b) Dev O.: »Spov tice pojo«, mešani zbor.

4. Besnica. Pevovodja: g. Knific Joško: a) Mihelčič: »Mladost«, mešani zbor; b) Laharnar: »Pozdrav«, mešani zbor.

5. Predvor. Pevovodkinja: gđna. Rant Angela: a) Adamič E.: »Nekje v Franciji«, mešani zbor; b) Dr. Schwab A.: »Slanica«, moški zbor.

6. Kranj. Pevovodja: g. Žužek Josip: a) Mirk V.: »Na trgu«, moški zbor; b) Vilhar-Kalski: »Zaroka«, moški zbor.

7. Kranjsko okrožje skupno, broječe 164 grl pa je zapelo pod taktirko okrožnega pevovodja Mohorja Cirila: a) Aljaž J.: »Na dan«, moški zbor, bariton solo g. Rus Marijan; b) Nedved A.: »Nazaj v planinski raj«, mešani zbor; c) Vilhar Fr. S.: »Slovenac, Srb, Hrvat«, moški zbor.

Zbori so se zelo potrudili, da je prireditelj uspela kar najbolje in je le zeleti, da okrožje v tem započetem delu tudi nadaljuje. Posameznim g. pevovodjem in njihovim zborom pa najiskrenejša zahvala za njihov trud v imenu okrožnega pevov. — v imenu Pevske zveze.

Velečast, monsr. Stanko Premrl, naš zvesti soustanovitelj, odbornik in sodruđnik bo praznoval dne 28. septembra svoj zlati jubilej. Ni ga slovenskega pevca, ki ne bi osebno dobro poznal in čislal msgra Stan-ka, mlajši organisti in pevovodje so nje-govi učenci in apostoli njegovih idej. Vsa naša novejša cerkvena glasba odmeva v onih strunah, ki jih je napol on, apostol nove dobe. Da naša cerkvena glasba stopa korak za korakom sporedno s svetovno, je v vsej veličini največ njegova zasluga, ki neustrašeno vodi novo armado in daje poguma i z zgledom i z besedo v C. gl. onim, ki se pla-ho upajo dalje; on je vedno napreden, vedno neustrašen, vedno prepričan, vedno odkrit, zato tudi od nasprot-nikov čislán.

Monsgr. jubilanť pa nima na srcu samo cerkvene glasbe, ki se ji je v prvi vrsti posvetil, njegova muza poje po vseh naših koncertnih dvoránah, po vseh naših pevskih odrih, njegovih nedolžkanih pesmic se pri-srčno vesele šolski otroci (Rože za Marijo i. dr.) kakor naše žanjice in plevice, ki so jih prevzele v svoj ljudski program.

Dolžna mu je zahvalo vsa naša domovina, kajti ni je pete maše brez njegovih pesmi, dolžni smo mu hvalo posebno mi, združeni v Pevski zvezi, ki nam stoji zvest, čil, agilen, pobuden vedno na čelu od početka naše organizacije.

Iz srca vseh stotin in tisočev cerkvenih in svetnih pevcev naj sprejme k svojemu zlatemu jubileju preiskreni: Bog ga živi!

Prav tako je obhajal v marcu svojo pet-desetletnico znani skladatelj **Al. Mihelčič** v Celju. Znan je zlasti med nabiratelji nar. pesmi, ki jih je izdal večina na svoje stroške. Častno mesto si je pa zaslužil prav tako s svojimi svetnimi pesmami, kakor s številnimi cerkvenimi. Odlikujejo ga pripro-stost, iskrenost, natančnost. Površen ni nikdar. Ker ima ves čas zbor v rokah in pre-dela vse prej z zborom, so njegove stvari dobro opiljene, zrele in gladke, pevne.

Tudi on spada med naše soustanovitelje in sodrudnike. Tudi njemu velja naša zahvala za podporo in žrtvovani trud in skrene želje, da bi ga Bog ohranil še dolgo čilega, delavnega; naj mu strune še dolgo ne bi zarjavele. Bog!

Pevski zbor »Slog« v Radovljici štejemo med najboljše in najagilnejše zbere, ki je vedno prav od prvih začetkov zelo krepko in požrtvovalno sodeloval pri naših prireditvah. Zbor je pa razmeroma zelo mlad, organiziral se je šele po vojski. Naj sledi kratak opis njegovega »življenja«.

¹ Pevce je natisnil takoj v I. letniku obširen življenjepís s sliko.

Gotovo je, da so se radovljiški pevci in pevke že desetletja in desetletja zbirali k pevskim vajam in tako gojili lepo slovensko pesem. Prepevali so v cerkvi, v družbi in prirejali tudi koncerte. Vendar to še ni bila organizirana celota, kot jo zahteva današnja doba. Pokazala se je potreba ustanovitve zbor, ki bo sistematično gojil pevsko umetnost.

Za slovesno pripravo ustanovitve zborá so priredili pevci in pevke »Slov. kat. izobraž. društva« v Radovljici pod vodstvom takratnega organista g. Fabjana dne 19. marca 1921 koncert, ki je obsegal 15 pesmi. Ob tej priliki je nastopilo 36 pevcev in pevke.

Dobrih 14 dni nato se je vršil ustanovni občni zbor. Za prvega predsednika je bil izvoljen najstarejši pevec Ivan Pirih, podobar iz Radovljice. Vodstvo zborá pa je prevzel takratni organist Fabjan Gustav. Zbor je nastopal kot odsek »Slov. kat. izobraževalnega društva« in priredil že 15. maja istega leta koncert v Kropi. Sklenjeno je bilo tudi, da koncert ponove v Bohinju. Ker pa dvorana ni bila na razpolago, se je vršil samo dvodnevni izlet v Bohinju in k Savici. Še isto leto je zbor sodeloval tudi pri Orlovski akademiji v Radovljici, pri Orlovskem taboru v Kranju, pri koncertu P. Z. v Ljubljani ter pri prireditvi Jugoslov. Matice v Radovljici.

V letu 1922 je bil ustanovljen in priklopljen pevskega tudi godbeni odsek. Izobraževalno društvo je finančno pomagalo zboru, da si je nabavil potrebne note in orkestru, da je dobil svoj pianino. Zbro je ves čas pridno vežbal in priredil 26. marca 1922 zopet dobro uspel koncert, ki se je ponovil 2. aprila istega leta. V juliju se je vršil v Radovljici okrožni koncert in 23. julija v Celju, pri katerih je tudi radovljiški zbor sodeloval z dvema pesmima.

V letu 1923 je pri koncertu, ki se je vršil 25. novembra in 2. decembra, sodeloval že društveni orkester s petimi točkami. Pri tem koncertu se je pokazal že tolik napredek, da je zbor gostoval z istim programom na Jesenicah.

Med tem je umrl predsednik Pirih. Za njegovega naslednika je bil izvoljen na obč. zboru 1. maja 1925 Jane Florjan, ki predseduje še danes. P. Z. je v letu 1925 slavila svojo petletnico s koncertom v Ljubljani. Radovljiški zbor je sodeloval pri skupnem petju in pri nastopu Radovljiškega pevskega okrožja. V istem letu se je ustanovil tudi naraščaj moškega zborá (10 fantov) in ženskega zborá (9 deklet), ki so se vadili ločeno od starejših pevcev. Na Silvestrov večer, ki ga je priredil zbor, se je izvajala V. Ukmarjeva kompozicija »Pod oknom«, pevska slika v 1. dejanju z orkestrom. Pri zabavi, ki je sledila tej točki, je prvič samostojno nastopil naraščaj moškega zborá. Nadaljevanje.

Naše priloge.

Današnji številki je priloženih 5 pesmi. Zeleznikova: Jutro je posebno lepo barvana pesem, ki se je ne bo ustrašil noben zbor, ki je resne volje. Sicer zahteva za lepo izvedbo ubranih prožnih glasov, nekatera mesta se vam bodo zdela na prvo oko trda (sporedne none v predzadnjem odstavku), toda v zboru bo zvenelo vse silno mehko. Pesem zasluži pozornost vseh, tudi naših najboljših zborov. Kot olje gladko teče Ocvirkova: Ve je zelene... za meš. zbor. Niti v ritmiki, niti glasovno ne zahteva preveč napora; je prozorna ljubka pesmica, za vse prijetna in dobrodošla. Obe imata tudi besede neoporečne vsebine, ki jih morete uporabiti pri vsaki priliki. Premrlava: Slava Slovencev je krepek moški zbor, ki se začne odločno, kar s pestjo, a zlije v nežen popolnoma ljudski dvospjev in razmahne v neskončno vekovitost večne slave Slovencev. Danes nam manjka primernih domorodnih pesmi. Iz zadrege nam pomaga še vedno »Jadransko morje« in »Slovenec sem«. Evo, pevec! Pomembne besede, krepka pesem. Jobst je zakrožil za moške zbere Trobojnico, ki veže domorodno misel z mehko liriko, zato je srednji stavek mehek v baritonu.

Dober dovtip je na pravem mestu vedno dobrodošel. Tudi nedolžnim šolarskim ugan-kam se človek od srca zasmije. Premrl jo je izvrstno pogodil v živi »Čiri čari...« Le

preglejte dvakrat, trikrat, pa boste videli, kak obraz boste naredili pri akordih, ki jih ne pričakuje ne uho, ne oko. Pa se zopet tako mojstrsko razvije — ubere in krepko pritr-dite še enkrat; Čiričani... čudna reč.

Glejte, da boste ž njimi gotovi do 1. oktobra, ko dobite nove!

Iz uredništva in upravnštva.

Tantiem so oprostili zbere Pevske zveze še sledeči skladatelji: Oskar Dev, Franc Cigale-Mlinar, Anton Jobst, Matija Tomc in dr. Fr. Kimovec. Odbor se jim najtopleje zahvaljuje za prijaznost in njihove skladbe zborom kar najtopleje pri-poroča.

Več tvarine, med njo poročila glasbenih listov, je moralo izostati. Obseg je silno te-sen. Agitirajte za »Pevec«, da ga bomo ob številnih naročnikih mogli razširiti.

Današnje številko smo poslali samo onim, ki so naročnino že poravnali, ali pa smo o njih prepričani, da jo bodo čimprej gotovo po-ravnali. Opozorila so dobili pa vsi »zamudni-ki«. Če se je zgodila kakšna pomota, prosimo, sporočite in oprostite nam jo.

Pevskim zborom ponovno priporočamo, da si naroče priloge, ki jih dobe za vse leto (30 pesmi) za malenkostnega »kovača« (10 Din), torej niti liter slabega vina ne stane celoletna priloga, niti pol dinara pesem.

Pevski zbor »Sloga« v Radovljici.

Izdajatelj: Pevska Zveza Vinko Lavrič v Ljubljani. — Urednik: prof. M. Bajuk v Ljubljani.
Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Ceč.